

165.482 mus 87.825 rotter 11.975 marsvin 1.826 andre gnavere 6.207 kaniner	0 aber 154 hunde 63 katte 14 heste 6.393 grise 183 geder / får 1.936 kvæg 983 andre, hovedsagelig pelsdyr 6.514 fugle 12.278 andre hvirveldyr, hovedsagelig fisk
--	---

Kilde: Årsberetning fra Dyreforsøgstilsynet 2000

Det skal bemærkes, at årsberetningen ikke angiver anvendelsen, før dyrene er blevet aflivet ved forsøgets afslutning. Selv om der er anført 0 aber, er der således aber i uafsluttede forsøg. Det skønnes, at der anvendes ca. 25 aber i dag, jf. nedenfor.

Hovedparten af forsøgsdyrene anvendes i den private industri. Alene Lægemedelindustriforeningens medlemmer står for 55 pct. af forsøgsdyrene. Den resterende del af dyrene anvendes i den offentlige sektor på universiteter, sygehuse, levnedsmiddelsektor etc.

3. Kritik af lovgivningen om dyreforsøg

3.1. Lovgivningen er bagudrettet, men skal være fremadrettet

Det helt afgørende problem ved den nuværende lovgivning er, at den er bagudrettet og ikke sikrer den dynamik, der er behov for, set i relation både til udviklingen vedrørende håndtering af forsøgsdyr og til den agtpågivenhed og bekymring, der er i befolkningen vedrørende brug af dyr til forsøg.

Praksis er i dag, at forskeren ansøger om tilladelse til at få lov at bruge forsøgsdyr til et konkret projekt, og Dyreforsøgstilsynet giver sin tilladelse, når forsøget opfylder bestemte krav.

Forskerne må ikke anvende forsøgsdyr, hvis der er udviklet alternative metoder. Forskerne er imidlertid ikke forpligtet til f.eks. at udvikle alternativer til de gængse forsøgsmodeller. I dag er ECVAM (European Center for Variation of Alternative Methods) i Italien den eneste institution, der arbejder aktivt for udvikling af alternative metoder, og det går kun fremad med meget langsomme skridt. Der er behov for, at lovgivningen pålægger industrien og de offentlige forskere et ansvar for at udvikle alternative testmetoder og at arbejde for at bruge så få forsøgsdyr som muligt.

Et andet eksempel, som vil blive uddybet nedenfor er opstaldning af forsøgsdyr, hvor man i dag tager ud-

gangspunkt i de mindstekrav, der er fastsat i EF's direktiv 86/609/EØF. Her burde der være en langt større dynamik, så opstaldningen tilgodeser dyrenes behov så optimalt som muligt og i overensstemmelse med den seneste udvikling inden for opstaldningssystemer. Men også her bør virksomheder og offentlige forskere have et ansvar for at medvirke til at udvikle systemerne, for ellers er der ingen, der er forpligtet til til stadighed at skabe bedre forhold for forsøgsdyrene.

Lovgivningen er bagudrettet og ikke fremadrettet, dvs. at Dyreforsøgstilsynet er regelansvarende, og dermed kun forpligtet til at administrere lovgivningen inden for de rammer, som den nu engang fastsætter. Derimod er Dyreforsøgstilsynet ikke regeludviklende, og det er lige præcis, hvad der er behov for.

3.2. Forsøg skal være til væsentlig gavn

Da lovgivningen blev vedtaget, blev der lagt meget stor vægt på, at forudsætningen for at gennemføre forsøg på dyr er, at forsøget skal være til væsentlig gavn. Det har siden vist sig, at det er meget vanskeligt at omsætte i praksis, og det er kun ganske få forsøg, der igennem de sidste år er blevet afvist. Under alle omstændigheder må det konstateres, at det ikke er en bestemmelse, der har kunnet anvendes til at få begrænset mere end et meget lille antal dyreforsøg.

Som et eksempel på et forsøg, der er afslået som ikke havende væsentlig gavn, var et forsøg med at teste tobaks skadevirkning. Det er et meget konkret forsøg, som det er muligt at tage stilling til. Imidlertid testes alle nye kemikalier i henhold til kemikalielovgivningen, og det er ikke muligt at gennemskue, hvad stofferne senere skal bruges til, og dermed er det heller ikke muligt at tage stilling til, om forsøget er til væsentlig gavn. Nogle af de testede stoffer bliver måske brugt i livreddende medicin, mens andre f.eks. indgår i rengøringsmidler, vaskepulver, kosmetik etc.